

Vann – en kjemisk løsning

Vann eksisterer i mange former nesten overalt på jorda. Mesteparten av vannet befinner seg i verdenshavene og som polaris, men en del finnes også som skyer og vanddamp, regnvann, elver, innsjøer og is. Vannet forandrer stadig aggregattilstand ved hjelp av sollyset, og sirkulerer rundt i en kontinuerlig syklus, vannets kretsløp. Gjennom fordamping, kondensering og avrenning avgjør vannet temperaturen og klimaet over hele jorden.

Oversikt

Målgruppe	5. – 7. årstrinn
Læreplantema	Fenomener og stoffer
Varighet	90 minutter
Antall elever	Maksimalt 30
Periode	Opplegget tilbys kun i september og oktober 2011
Sted	Opplegget kjøres fortrinnsvis hos Nordnorsk vitensenter.

Forarbeid på skolen

Snakk om vann, damp og is, og hva frysepunkt og kokepunkt er. Det er ikke nødvendig å rydde opp i hverdagsforestillinger barna har.

Vitensenterbesøket

Vi gjør en rekke ulike eksperimenter og demonstrasjoner for å belyse egenskapene til vann i de tre ulike fasene og overgangen mellom disse. Aktivitetene skal både oppklare hverdagsforestillinger og skape fascinasjon og undring over det fantastiske molekylet H_2O .

Etterarbeid på skolen

The Global Experiment

Delta på Det Internasjonale Kjemiåret 2011's skoleprosjekt <http://water.chemistry2011.org/web/iyc> ved å gjennomføre to av fire eksperimenter. Eksperimentene er Surhet (1), Saltholdighet (2), Filtrering (3), Kondensering med solenergi (4) og er beskrevet her: <http://water.chemistry2011.org/web/iyc/experiments>

Dere trenger:

Enkelt utstyr som finnes på de fleste skoler.

Gjør slik:

Gjennomfør to aktiviteter og registrer disse på hjemmesiden til Kjemiåret. Dere får tilsendt et diplom for vel utført arbeid.

Relevante kompetansemål etter årstrinn

Fenomener og stoffer

Kompetansemål etter 7. årstrinn.

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

- ▶ *beskrive sentrale egenskaper ved gasser, væsker, faste stoffer og faseoverganger ved hjelp av partikkelmodellen*